

[Statsministeren.]

I Forhold til det samlede Vælgertal — 2 173 420 — er der saaledes afgivet 44,46 pCt. Ja-Stemmer.

Af de ugyldige Stemmesedler — i alt 11 770 — har efter de foreliggende Oplysninger 5 036 været blanke, medens 6 734 er blevet kasseret af Valgbestyrelserne paa Grund af urigtig Afmærkning fra Vælgernes Side.

Af de modtagne Indberetninger fremgaar det, at der har hersket en Del Uenighed med Hensyn til, efter hvilke Retningslinier Stemmesedler bør kassereres. Dette har navnlig været Tilfældet med Hensyn til Stemmesedler, hvor Vælgeren i Stedet for at sætte et Kryds har anført Ordet „Ja“ i Stemmesedlens Ja-Felt, idet en stor Del af Valgbestyrelserne har godkendt saadanne Stemmesedler som gyldige Ja-Stemmer, medens de øvrige har erklæret dem for ugyldige.

Efter de Oplysninger, som Valgbestyrelsernes Indberetninger indeholder angaaende de trufne Beslutninger med Hensyn til ugyldige Stemmesedler, kan det skønnes, at der vilde have været i alt 2 485 flere Ja-Stemmer, saafremt man overalt havde fulgt den Regel, at enhver Stemmeseddel, der utvetydigt viser Vælgernes Hensigt med Stemmeafgivningen, vil kunne erklæres for gyldig uden Hensyn til, om Vælgernes Tilkendegivelse er sket ved Afkrydsning af Stemmesedlen eller paa anden Maade, naar blot der ikke ved Afstemningen findes forsætligt at være givet Stemmesedlen et Særpræg.

Ud over denne Redegørelse kan der være Grund til kort at rekapitulere Forløbet af den Sag, hvorom Afstemningen drejede sig. De nuværende Regeringspartier har altid været Forkæmpere for en Forfatning, der sikrede det fulde Folkestyre i al Fremtid, saaledes at den ufrugtbare Strid mellem Rigsdagens to Ting ikke mere kunde opstaa. Da Regeringspartierne i 1936 fik Flertallet i Landstinget, ansaa de det derfor ogsaa for en Hovedopgave at løse Forfatningsspørgsmaalet i Overensstemmelse med disse Synspunkter. Regeringen saa bort fra de særlige partipolitiske Fordele, som Landstingsflertallets Erobring muligt frem i Tiden kunde medføre for deres Partier, og tilbød Rigsdagens andre Partier Forhandling om en Forfatning, der kunde give alle Partier lige Ret i det politiske Arbejde. Efter at have opnaaet et meget betydeligt Flertal i begge Rigsdagens Ting for en Forfatning bygget paa denne Grundanskuelse ønskede Regerin-

gen paa parlamentarisk Vis ved Valget den 3. April Befolkningens Mening om saavel sin almindelige Politik som sin Grundlovs politik. Et betydeligt Flertal af Befolkningen gav ved Valget Regeringen sin Tilslutning, og ved Folkeafstemningen den 23. Maj viste Afstemningen et overvældende Flertal af de afgivne Stemmer for Grundlovsforslaget. De Vælgere, der i Kraft af den gamle Grundlovs kunstige Skranker bragte Grundloven til Fald ved at undlade at stemme, gjorde dette vidende om, at et saadant Udfald vilde betyde Bevarelsen af den nuværende Forfatnings Folketing og Landsting frem i Tiden.

Den bestaaende Grundlovs Bestemmelse om Folkeafstemningen er af en særegen Karakter, idet den ikke opmuntrer til ærlig Strid for og imod en Grundlovsændring, thi i saa Fald maatte Kravet om en vis kvalificeret Majoritet været knyttet til Antallet af Stemmer for og imod. Det viser sig ved alle Valg og Afstemninger, at en større eller mindre Procentdel af Vælgere er helt uinteresserede i Udfaldet, og ved den stedfundne Afstemning var det altsaa disse ligegyldige Vælgere, der fik en Slags Sejr.

Det maatte under Hensyn til denne Sejrs Karakter vække nogen Forundring, at det ærede Medlem Hr. Brorsen fandt Anledning til at kræve, at Regeringen skulde drage Konsekvenser af Afstemningen, formentlig ved at foranledige et Folketingsvalg.

Dette var i og for sig en tiltalende Idé, men ikke nogen paakrævet Konsekvens af Ligegyldighedens Sejr.

De Erfaringer, man har fra Lande, hvor Folkeafstemning eksisterer, eller hvor saadan har bestaaet, giver ikke Basis for den nævnte Fordring.

I Schweiz, hvor Folkeafstemningsprincippet har været anerkendt i mange Aar, er der afholdt mange Afstemninger. De er snart gaaet med og snart imod Regeringen, men der er hverken blevet Ministerkrise eller Valg i den Anledning.

Hvis Venstre havde mobiliseret det fornødne Antal Nej-Stemmer imod Grundlovsforslaget og sejret i saadan ærlig Kamp, saa kunde man endda have forstaaet den nævnte Tale, men det, Venstre præsterede, kan virkelig ikke kræve noget særligt Hensyn.

For Fuldstændigheds Skyld skal jeg endnu tilføje et Par Ord.

Valgene den 3. April var nødvendiggjort af Hensyn til Grundlovsforslaget, men det blev netop stærkt fremhævet af Oppo-